

22 januari 1959

U 13407/58 - G 46 - P1/PS9.

FH 9599/17
GEHEIM

Land: West-Duitsland.

Onderwerp: Kuratorium Unteilbares Deutschland.

Referenties: Mijn no. 13379/58, d.d. 23 december 1958,
"Het vraagstuk Berlijn (VI)".

Datum van
waarneming: Medio december 1958.

Bron: Betrouwbaar.

Informant: Een functionaris van het Kuratorium Unteilbares
Deutschland.

Opmerkingen:

Verzonden aan: de Minister van Buitenlandse Zaken.

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. L.J.M. BEEL
Minister-President

Plein 1813 no. 4

IS-GRAVENHAGE.

GEHEIM

West-Duitsland

KURATORIUM UNTEILBARES DEUTSCHLAND

In aansluiting op het rapport "Het vraagstuk Berlijn (VI)" wordt hierbij het verslag aangeboden van een vertrouwelijk gesprek, dat in oktober 1958 met een functionaris van het Kuratorium Unteilbares Deutschland plaats vond.

- 1) Het Kuratorium wil trachten zoets als een gemeenschappelijk platform voor een herenigingspolitiek te ontwerpen. Aangezien figuren zowel uit de regerings- als de oppositiepartijen van deze organisatie deel uitmaken, zal dat platform ergens ongeveer halverwege tussen de CDU-politiek en de SPD-politiek moeten liggen. Het zal, met andere woorden, een compromis tussen rechtse SPD-politici en linkse CDU-mensen moeten zijn. Men kan zich op de duur bijvoorbeeld een gemeenschappelijk platform denken van CDU-mensen als GERS TEN-MAIER, KIESINGER, GRADL, LEMMER, - en SPD-mensen als ERLER en BRANDT.
- 2) De ontwikkeling van de partijtegenstellingen in de Bondsrepubliek is zorgelijk. De Duitse politiek gaat weer lijden aan verabsolutering van tegenstellingen, die op de duur kan uitgroeien tot een concreet gevaar voor de democratische continuïteit.

Naar zegsman's mening komt de voornaamste schuld hiervoor op rekening van de regering en van ADENAUER persoonlijk, door de vorm waarin zij de SPD vrijwel uitsluiten uit de democratische gemeenschap.
- 3) Op de duur moet zich in de Duitse politiek het feit wreken, dat in het geheel geen eigen buitenlandse politiek aanwezig is. Onder de huidige omstandigheden lijkt een democratische hereniging volstrekt.

buiten het bereik van de reële mogelijkheden. Noch het Westen noch de Bondsregering hebben ooit een realistisch herenigingsprogramma ontwikkeld. Het zou toch langzamerhand wel duidelijk moeten zijn, dat hereniging uitgesloten is, wanneer men zoals SPAAK en ADENAUER iedere vorm van "disengagement" als gevaarlijk voor het Westen van de hand wijst. Daarop sluit dan de eis aan, dat een eventueel herenigd Duitsland de vrijheid moet hebben lid van de N.A.T.O. en van andere bestaande Westelijke bondgenootschappen te zijn. Met dergelijke eisen plaatst men zich bewust of onbewust buiten de politieke werkelijkheid. - Het is een andere vraag, of men, bijvoorbeeld door de verhouding van het herenigd Duitsland tegenover de N.A.T.O. etc. ter discussie te stellen, de hereniging automatisch binnen bereik zou brengen. Er is integendeel reden om aan te nemen, dat zulks niet het geval zou zijn. Klaarblijkelijk zijn de Sowjets in het geheel niet in enigerlei vorm van hereniging geïnteresseerd. Alles wijst er op, dat zij zich allang hebben neergelegd bij de integratie van de Bondsrepubliek in het Westelijk bondgenootschap en dat zij tegen de voortzetting van de integratie alleen propagandistische, maar geen werkelijke bezwaren hebben.

- 4) Aangezien de concrete mogelijkheden voor hereniging op het ogenblik nihil lijken, kan het Kuratorium niet meer dan voorbereidend werk doen. Het moet er in de eerste plaats in bestaan de wens naar hereniging levend te houden. In de tweede plaats kan het wellicht "Vorarbeit" voor een latere herenigingspolitiek doen, door nu al een gemeenschappelijk standpunt in hoofdzaken uit te werken - dat misschien later, onder ge-

wijzigde politieke omstandigheden en met andere mensen aan het roer van de politiek in Duitsland, een bruikbaar uitgangspunt voor onderhandelingen over de hereniging zou kunnen zijn.

Medio december 1958.